

národní
úložiště
šedé
literatury

Virtuální národní fonotéka jako sektorový agregátor zvukového kulturního dědictví

Malinová, Iva; Horová, Iva
2019

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-408921>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ-Neužívejte komerčně-Nezpracovávejte 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 16.08.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz.

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Virtuální národní fonotéka jako sektorový agregátor zvukového kulturního dědictví

Iva Malinová, Iva Horová

Národní technická knihovna

20. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2019

Osnova

1. Co je Virtuální národní fonotéka
2. Kam směřuje Virtuální národní fonotéka
3. Virtuální národní fonotéka jako agregátor zvuku

Co je VNF - pro ty, kteří neznají

- **webový portál** - specializovaná databáze, poskytující informace o:
 - **existenci, lokaci a podobě** zvukových dokumentů
- **online přístupný** bez jakýchkoliv omezení
- shromažďujeme **komplexní know-how** o problematice zvukových dokumentů
- nebudujeme fyzický archiv zvukových nosičů

Wax

Gramo

Magnetic

Tape

CD

File

Co je VNF - pro ty, kteří neznají

- **od r. 2018 v NTK**, vznik v MZK v r. 2012
- přes **500 000** metadatových **záznamů**
- **25** různorodých **příspěvatelů** (*knihovny, archivy, nahrávací firmy, soukromé instituce, jednotlivci*)
- zvukové nahrávky na **různých nosičích**
- **různé typy nahrávek**: hudba, "orální historie", rozhlasové vysílání, zvuky...
- **odkazy** do lokálních databází příspěvatelů
- **deduplikace** importovaných/zobrazovaných záznamů

OAI-PMH

Co je VNF - pro ty, kteří neznají

- nejen katalog, ale též **místo pro poslech**:
 - přehrávání vybraných nahrávek (v souladu s **copyrightem!**)
- **obohacení** bibliografických záznamů o **aktivní odkazy**:
 - na digitalizovanou verzi
 - do e-shopů
 - na web vlastníka záznamu
 - na další příbuzné/relevantní weby

https://www.narodnifonoteka.cz/

NTK VIRTUÁLNÍ NÁRODNÍ FONOTÉKA

0 položek To se mi líbí 173

Hledat Pokročilé vyhledávání

Možnosti vyhledávání

- Historie vyhledávání
- Pokročilé vyhledávání

Objevte více

- Procházení katalogu

...aby každý stát soustředil a uchoval v nějaké národní diskotéce cenné desky obsahující jednak národní folklór, jednak vynikající díla domácích skladatelů nebo výkonných umělců a uměleckých souborů, pokud jsou nahrána na gramofonových deskách. Tak by vznikl skutečný archív národní hudby v autentickém a vrcholném provedení, archív sloužící k mezinárodní propagaci domácího umění, k rozšiřování rádiem, k vědeckému studiu atd. – věc jistě žádoucí.

Karel Čapek

O projektu

Obsah a cíle VNF

Virtuální národní fonotéka má za cíl informovat o existenci, místě uložení a podobě daného zvukového dokumentu.

Poskytovatelé dat

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA
Národní knihovna České republiky
National Library of the Czech Republic
Český rozhlas
KRAJSKÁ KNIHOVNA FRANTIŠKA BARTOŠE VE ZLÍNĚ
KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINY
Městská knihovna v Praze
Knihožárna v Brně
Městská knihovna v Přerově
Městská knihovna Ústí nad Orlicí
Radioteka.cz
RADIOERVIS

Kam směřuje VNF

- zapojovat **další instituce** (*i zahraniční*)
- **nové funkce**
- **modernizace designu**
- tvorba **znalostní databáze** (*metodiky, inf. zdroje, kontakty, články...*)
- **terminologie**
- **propojení** na příbuzné zdroje informací
- úzká spolupráce s **Národním muzeem** (*obsahový garant*)

- **další plány** na obohacení obsahu

Kam směřuje VNF

- vytvořit **silnější stabilní pracovní tým**
- **sdílet zkušenosti** a know-how (*každý typ instituce má své potřeby*)
- podílet se na **přípravě metodik, standardů, příruček**
- **pořádat** semináře, workshopy, přednášky
- účastnit se na **vzdělávání další generace odborníků**
- hledání **financí**, projekty

- **sektorový agregátor** pro zvukové dokumenty

VNF jako sektorový agregátor zvuku

Projekt **Systém Národního agregátora - Czechiana**

MINISTERSTVO
KULTURY

- **zpřístupnění digitalizovaného** kulturního dědictví ČR
- spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů
- výzva č. 26 „eGovernment I.“ Integrovaného regionálního operačního programu
- navazuje na projekt Evropské komise - **Europeana**

Proč uchovávat a chránit zvukové dokumenty?

- **ZD = záznamy**
 - **hudby** (různé žánry)
 - **mluveného slova** (jazyk, literatura, tradice, znalosti...)
- **ohrožující faktory:**
 - fyzická degradace nosičů
 - zastarávání technického vybavení
 - vědomosti odcházejí s odborníky oboru
- **řešit komplexně digitalizaci, ochranu a zpřístupňování ZD**

Důležité faktory komplexní péče o ZD

- podmínky pro **skladování**
- **omezit ohrožující činitele**
- přehrávací **technika**
- **poučené** pečující osoby
- nutnost pravidelných **kontrol obsahu**
- nároky na **pracovní kapacity a finance**

digitalizace a redigitalizace → jediná cesta k trvalé záchraně

Důležité faktory komplexní péče o ZD

- **stav evidence** (*neznáme ani sbírky*) a **katalogizace**:
- máme **RDA, MARC 21, minimální záznam**, ale...
 - příklady? české interpretace?
 - co specifika pro muzejní a archivní knihovny?
- pracovní skupina při NK - situace?
- a **co vlastně potřebujeme** a pro koho...?
- --> v rámci VNF **průzkum potřeb popisu ZD** (metadata)
- otázky ve 4 blocích
 - obsah sbírky, způsob popisu, doplňování, zpřístupňování
 - průzkum ve všech typech (knihovny, muzea, archivy)

VNF jako sektorový agregátor zvuku

- dostát **povinnosti** sektorového agregátora =
 - 1) získat co nejvíce **metadat**
 - 2) získat **obsah** (tj. zdigitalizované nahrávky) + možnost ho legálně **zpřístupnit**
 - 3) vybudovat **konektivitu** do Czechiany

VNF jako sektorový agregátor zvuku

1) získat metadata

--> důležitost **co největšího pokrytí** - **zapojte se do VNF**

- **smlouva** o spolupráci
- pravidelné **přispívání záznamy** (OAI-PMH / dávkově)
- spolupráce za účelem **správného obsahu a odkazů**
- účast na **pracovní skupině**
- **propagace VNF** (logo, odkaz)

VNF jako sektorový agregátor zvuku

2) získat obsah + možnost ho legálně zpřístupnit

--> **stav digitalizace** zvukových dokumentů v ČR?

- zatím **existuje málo** zdigitalizovaného obsahu
- digitalizaci ZD je třeba **řešit systematicky** --> úkol pro **MK ČR**
- minimálně musíme **uchovat "zlatý fond" pro budoucí generace**
- dávat impulsy pro **vyjednávání** v oblasti **autorského zákona** a **výjimek** z něj (*alespoň přístup pro studijní/badatelské účely*)
- **abychom měli co poskytnout do Czechiany (Europeany)!**

VNF jako sektorový agregátor zvuku

▪ zásadní oblasti spojené s digitalizací:

- analýza obsahu a potřeb každé instituce
- kvalitní strategie
- metodika
- know-how
- kritéria výběru
- finance

→ odkazujeme na seminář 4. 12.

Bert Lyons

▪ kam nahrávky uložit?

- nabízí se myšlenka využít **síť Cesnet**

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Zapojte se do ochrany zvukového kulturního dědictví!

Wax

Gramo

Magnetic

Tape

CD

File

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Děkujeme za pozornost

Mgr. Iva Malinová

(iva.malinova@techlib.cz)

PhDr. Iva Horová

(iva.horova@techlib.cz)

20. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2019